

Irakar ótolnir og lupu á teir sameindu

Óváttað tíðindi siga, at teir fyrstu veruligu bardagarnir nú eru í gongd á markinum millum Saudi Arabia og Kuwait. Mánadagin fingur amerikanskir hermenn eyga á eina irakiska stríðsvogna-deild við markið og gövu alt fyrir eitt amerikonskum flogförum boðini. Fimm minuttir seinni vóru flogferini á staðnum og oyðulögdu 25 irakiskar stríðsvagnar, flutningsbilar og aðra útgerð.

I gjár tóku irakar seg bráðliga inn um saudi arabiska markið og fóru í álop á sameindar herdeildir í einum litlum marknaðarbyi í Saudi Arabia. Tað er ógreitt, hvussu stóru skaðin hevur verið hjá báðum partum.

Eygleiðarar halda, at Saddam Hussein hev-

ur givið sínum herdeildum loyvi til at gera álop á sameindar deildir inni í Saudi Arabia. Hetta hevur hann gjørt fyrir at styrkja um moralin hjá hermonnum, sum nú í meira enn fjúrtan dagar rætt og slætt bara hava biðað eftir figgindanum. Henda biðitíðin kann koma irakisku hermonnum illa við og halda vesturlendskir eyggleiðarar, at tað er Saddam Hussein, sum sjálvur hevur givið deildunum loyvi til at leypa á og ikki bara biðað eftir einum álopi frá hinari síðuni.

Tað sigst, at hesi álopin eru komin heldur óvart á teir sameindu. Eingin hevur trúð, at irakar tordu at fara í álop.

USA-Sovjet uppskot:

Vápnahvild, tekur Irak seg úr Kuwait

Teir báðir uttanríkisráðharrarnir í USA og Sovjetsamveldinum eru komnir við einum felags friðarútspæli í Gólfkrignum.

Tekur Saddam Hussein seg úr Kuwait nú, so ganga teir sameindu við til eina vápnahvild. Harafturat er áhugi fyrir at fara undir at loysa aðrar spurningar í Miðeystri, eitt nú palestinaspurningin, siga teir báðir uttanríkisráðharrarnir.

Eygleiðarar eru eitt sindur klökkir av hesum uppskotinum, tí higartil hevur USA ikki viljað tosað um at tengja Kuwait og palestinaspurningin saman. Men tað er heldur ikki ætlanin við hesum, siga amerikanarar. Teir vísa á, at USA undir øllum umstøðum er fyrir at viðgera palestinaspurningin, tá Irak hevur tikið seg úr Kuwait.

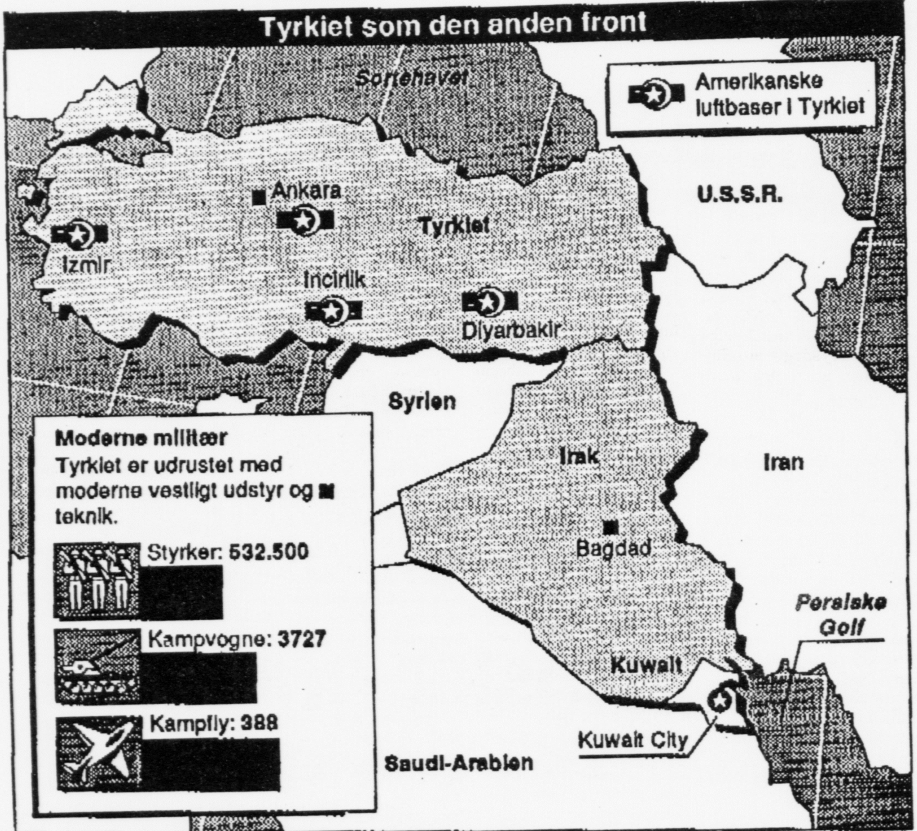
Keldur vilja vera við, at hetta uppskotið fyrst og fremst hevur sín uppruna í ynskningum hjá Sovjet at steðga bumbingunum í Irak. Sovjettisku leiðararnir bera ótta fyrir, at loitálopin á mál í Irak eru um at oyði-

leggja landið heilt.

Tað sigst eisini, at russarar vilja ganga við til at taka ein stór-an part av hermonnum sínum aftur úr teimum baltisku londunum. Hetta skal vera hent eftir trýsti frá amerikanarum, men so hava russarar eisini kravt av USA, at tað gongur við til vápnahvild, um Saddam Hussein tekur seg úr Kuwait.

Tað eru teir eyggleiðarar sum halda, at tað hevði verið ein stóru politiskur sigur fyrir Saddam Hussein, um hann fekk eina vápnahvild, um hann tók seg úr Kuwait. Hóast hann við hesum gongur burtur frá kravi sínum um Kuwait, so hevði tað kunnað spart honum restina av hermegini, sum enn er óskalað. Og tá hevði hann framvegis staðið sum leiðari í Irak og sum tann, ið tordi at seta seg upp móti USA og vesturheiminum.

Tað er tó einki, sum bendir á, at irakar fara at taka seg úr Kuwait. Men tá talan er um Saddam Hussein er ómøguligt at siga nakð við vissu.

Turkiski forsetin Turgut Özal vil fegin hjálpa teimum sameindu fyrir harvið at fáa storri ávirkan á gongdina í Miðeystri aftan á kríggið

· GRAFIK: Ole Rode Jensen

Fleiri lond í Miðeystri bera ótta fyrir Turkalandi

Kríggið í Gólfnum snýr seg ikki bert um at fáa Irak úr Kuwait. Her er orýgryna av øðrum spurningum, sum framvegis eru óloystir. Palestinaspurningurin er bert ein teirra. Ein avgerandi spurningur, tá kríggið endar, er, hvørji lond skulu taka yvir leiklutin hjá Saddam Hussein at vera leiðandi landið í islamiska heiminum.

Her liggja fleiri framvið, eitt nú forsetin í Sýrialandi, Afsad. Men eisini í grannalandinum Turkalandi verður hugsað um tíðina aftan á kríggið. Grannalond sum Iran og Sýrialand bera nevnliga ótta fyrir, at turkar droyma um at gerast nýtt stórveldi í Miðeystri, og at hetta kann fáa avleiðingar fyrir mogleikarnar hjá hesum báðum londum at gera seg galdandi.

Tað er greitt, at við at geva teimum sameindu loyvi til at brúka hernaðarstøðir í Turkalandi til álop á Irak, so hevur turkiski forsetin tryggjað

sær at sleppa upp í part, tá «køkan» skal bítast. Tað er ikki ókent, at turkar leingi hava ynskt at fáa lut í tí stóra irakiska oljuriðidøminum í norðara partinum av Irak. Tað eru hesar oljuleidurnar og annars tyðandi strategisku plaser, sum turkar hugsa um eftir eitt kríggi. Eisini kunnu teir tá betur forða kurdum í at skipa eitt kurdiskt ríki.

Serliga iranar eru nógv ímóti at fáa Turkaland upp í kríggið, tí tað fer at tvinga eitt nú Iran til at fyrir taka sær okkurt eisini.

Turkar siga seg eiga segulig rættindi í norðara partinum av Irak. Landið var partur av tí osmanniska ríkium fram til 1. heimskríggis, og í dag búa 1,5 mill. turkar í norðara partinum av Irak.

Iranar hava gjørt tað púra greitt, at ein turkisk roynd at broyta landakortið verður mett sum ein krígsavbjóðing.

Herfyri møttust leiðararnir í Sýrialandi og Iran og komu teir ásamt um at

somu markini skulu galda í Irak eftir kríggið.

Turkar hava vist aftur iransku úttalisunum og siga at einki er í teimum.

Eisini í Grikkalandi er vaksandi ótti fyrir turksku «uppleggjini». Grikkar siggja helst ikki, at Turkaland fer at standa enn sterkari eftir eitt kríggi.

Bæði Grikkaland og Turkaland eru limir av Nato. Grikkar eru eisini limir í EF, og turkar hava eina umsókn um limaskap liggjandi.

Eygleiðarar halda, at amerikanarar helst hava givið turkum lyftu um enn størri hernaðarligan stuðul, tá kríggið við Irak er av. Hetta sum tók fyrir at USA sleppur at brúka turkiskar flogvøllir.

Turkar dylja ikki fyrir, at teir fara at útbýggja hermeginu munandi í 90-unum og serliga flogvápnini. Við eini slíkari útbýgging kann Turkaland skjótt gerast eitt tað sterkasta landið í Miðeystri. Møguliga hóvar hetta tað og

USA, hóast grikkar og grannarnir í arabiska heiminum ikki eru so fegnir um hetta.

Summir eyggleiðarar halda at eitt sterkt Turkaland kann vera við til at tryggja friðin, meðan aðrir meina, at hetta verður beint tvørturímóti. Tað fer bara at økja spenningin, sum frammanundan er alt ov stórur.

- * Bókhald
- * Grannskoðan
- * Roknskapur
- * Ráðgeving

Avgreiðsla:

Mán.-fríggj.: kl. 8.00-17.00

Pf. SANDOYAR
BÓKHALDSVIRKI
tlf. 61376 - 210 Sandi